

וצריך לומר דפשיטא להו בסברא, דבשביל ^{אוצר החכמה} לביתו, והלך אף בעה"ב או שלוחו להביא לחבורה עוד פירות, שג"כ הוא כשמש, שהרי שהזמינם לבא לביתו לאכול פירות. ואף שלא הזמינם לבא לביתו לאכול שום דבר, אבל מאחר שבאו לביתו מכבדים באכילת פירות ואוכל גם הוא עמהן, ג"כ א"צ לברך עלייהו, דגם באופן זה הא ברור שיביא הפירות שלקח בחנות לביתו, לאוכלם שם הוא והאורחים. וכן כשהלך להביא לאכילת בניו וב"ב באמצע האכילה, נמי א"צ לברך עוד הפעם. אבל כשהוא לעצמו, שאין הכרח לפניו לחזור לביתו להביא הפירות עתה, אף שחשב כן מתחילה כשעה שיצא יצטרך לברך מחדש, אף שהיה דעתו לחזור להביאם הביתה ולאוכלם שם, מדין שינוי מקום, מאחר שאין הכרח לזה.

ובהא שכתב הרמ"א בסוף הסימן, דבהוצרך לנקיבו לא הוי הפסק. שהקשה נכדי היקר דכיוון שלא כתב בחולה, הרי מיירי בסתם אינשי שהם בריאין, ויוצאין חוץ מביתם לבית הכסא, או לשדה שהוא רחוק מביתו, שהוא שינוי מקום שצריך לברך. הנה במ"ב בבאור הלכה ד"ה כגון, דהוא דווקא בסעודת פת, אבל בפירות או משקין הוי הפסק מחמת היציאה ממקומו, וכשחוזר למקומו צריך ברכה. אבל בש"ע הרב ובעה"ש לא הוזכר חילוק. וצריך לומר לדידהו, דכיוון דעצם עשיית הצרכים אינו הפסק, גם הליכה המוכרחת לזה לא הוי הפסק. דלא שייך להחשיב ההליכה המוכרחת לזה, שעושה מעשה אחרת דהליכה, אלא דכל מה שמוכרח ללכת בשבילו הוא רק בכלל עשיית צרכיו. שלכן כיוון שעשיית צרכיו אינו הפסק, גם ההליכה שהיה מוכרח לזה אינו הפסק, והיא סברא נכונה. וכ"ש באם מוכרח לשוב לבית זה, משום דהוא בעה"ב, או אחד מבני הבית, ואף איש אחר אם בגדו מונח בבית זה, או שבא לבית זה עם אישתו או עם בניו. ואף מי שבא עם אינו קרוב, אם בא עמו יחד ודעתם לשוב יחד, או טעמי אחרוני שידוע שבשביל זה ישוב בחזרה לבית זה, ודאי אינו הפסק גם לענין אכילת פירות. ומלשון באור הלכה משמע שבכל אופן, אף שמוכרח לחזור לכאן, נמי הוא הפסק באכילת פירות ושתיית משקין, ובזה פליגו עליו מטעם שכתבתי. ולדינא יש להחמיר כשתי השיטות, וכשהלך בשעת אכילת פירות יברך ברכה אחרונה קודם שיצא, ואם א"א לפניו לברך, יברך קודם חזירתו אחר שעשה צרכיו, אם היו לו מים. ואם לא היו לו מים עד שבא לבית בחזרה, לא יאכל פירות אלו שכבר אכל, עד שיתנו לו פרי אחרת שלא אכל, ויברך עליה ויפטור גם אלו. ואם ליכא, והוא מוכרח לאכול שם מאיזה טעם, יכול לסמוך על ש"ע הרב וערוך השולחן, שסוברין שא"צ לברך כשחזר. הנה הארכתי מחמת שלא נתבארו שלשה עניינים אלו בדברי רבותינו בפרטיות ועתה נתבארו היטב וגם למעשה.

והגני זקנך אוהבך בלו"ג

משה פיינשטיין

וצריך לומר דפשיטא להו בסברא, דבשביל ^{אוצר החכמה} לביתו, והלך אף בעה"ב או שלוחו להביא לחבורה עוד פירות, שג"כ הוא כשמש, שהרי שהזמינם לבא לביתו לאכול פירות. ואף שלא הזמינם לבא לביתו לאכול שום דבר, אבל מאחר שבאו לביתו מכבדים באכילת פירות ואוכל גם הוא עמהן, ג"כ א"צ לברך עלייהו, דגם באופן זה הא ברור שיביא הפירות שלקח בחנות לביתו, לאוכלם שם הוא והאורחים. וכן כשהלך להביא לאכילת בניו וב"ב באמצע האכילה, נמי א"צ לברך עוד הפעם. אבל כשהוא לעצמו, שאין הכרח לפניו לחזור לביתו להביא הפירות עתה, אף שחשב כן מתחילה כשעה שיצא יצטרך לברך מחדש, אף שהיה דעתו לחזור להביאם הביתה ולאוכלם שם, מדין שינוי מקום, מאחר שאין הכרח לזה.

ובתבארו שלשה עניינים אלו בדברי רבותינו בפרטיות ועתה נתבארו היטב וגם למעשה.

והנה שמש שהוא צריך לשמש בסעודה, הרי מוכרח להיות דווקא במקום הסעודה. וכשיצא להביא איזה דבר לצורך הסעודה, ואף שהלך בשליחות המסובין להביא איזה דבר אחר שהוצרך לכולן, או לאחד מהן, הוא מוכרח לחזור תיכף למקום הסעודה. שלכן אין להחשיב זה לו לשינוי מקום, דהא א"א לו לילך ממקום הסעודה, אלא רק לצורך הסעודה והמסובין ולחזור לשם. ולא דמי לאחד שאין הכרח לפניו לחזור עתה לבית שיצא משם, אפילו הוא בעה"ב, שלכן אפשר שנחשב לו שינוי מקום. אבל אם הביא אורחים

י. בדין עקירת אדם ממקומו באמצע הסעודה לעניין חיוב ברכות כשחוזר למקומו

ואם הלך לביהכ"נ להתפלל, בדין שינוי מקום, פליגי בזה רבותינו הראשונים. והמתבר בש"ע ריש סימן קע"ח פסק דכשחוזר צריך לברך תחילה ברכת המזון על מה שאכל, וליטול ידיו ולברך המוציא. ובאכילת פירות יברך אחריו אף במקום האחר, ולברך אם ירצה לאכול עוד פירות מתחילה אף כשיחזור. ולהרמ"א א"צ לברך ברכת המזון וברכה האחרונה, אף לא בפירות, אלא רק ברכה ראשונה, ובפירות דווקא. שלכן לדינא הוא כהרמ"א, ות"ח יראי ה' יש להם להתמיר כב' השיטות, שלכן יראו שלא יבואו לידי כב'. ועיין במ"ב בסימן קע"ח סעיף ב' ובביאור הלכה.

והנה שמש שהוא צריך לשמש בסעודה, הרי מוכרח להיות דווקא במקום הסעודה. וכשיצא להביא איזה דבר לצורך הסעודה, ואף שהלך בשליחות המסובין להביא איזה דבר אחר שהוצרך לכולן, או לאחד מהן, הוא מוכרח לחזור תיכף למקום הסעודה. שלכן אין להחשיב זה לו לשינוי מקום, דהא א"א לו לילך ממקום הסעודה, אלא רק לצורך הסעודה והמסובין ולחזור לשם. ולא דמי לאחד שאין הכרח לפניו לחזור עתה לבית שיצא משם, אפילו הוא בעה"ב, שלכן אפשר שנחשב לו שינוי מקום. אבל אם הביא אורחים